

Oudjaar 2024 (Prediker 1: 1-12)

Gemeente van Jezus Messias

‘Weer een jaar voorbij.’ ‘Wat is het snel gegaan.’ Opmerkingen die je vaak hoort deze dagen. Hoe ouder je wordt, hoe sneller de tijd lijkt te gaan. Alsof er minder uren in een dag zitten. Tijd is een raar ding. Een uur bestaat altijd uit welgeteld 60 minuten. Maar het ene uur gaat sneller voorbij dan het andere. Tijd is relatief. Het is hoe je het beleeft, voelt en ervaart.

Wanneer je het razend druk hebt dan vliegt de tijd. Als je in het ziekenhuis moet wachten en je een zwaar gesprek tegemoet gaat, dan gaat de tijd traag als stroop. Een ding is in ieder geval zeker. Niet alleen de tijd gaat voorbij, ook ons bestaan gaat voorbij. De klok tikt niet alleen de uren weg, maar ook ons bestaan op moeder aarde. In die zin doet tijd ook altijd wat aan ons. Zeker een avond als deze. We blikken niet alleen terug op et afgelopen jaar. We beseffen ook dat ons leven op moeder aarde eindig is. Het leven is vergankelijk. En dat te voelen, te ervaren, als is het maar een avond, stemt melancholisch. Maakt mensen weemoedig.

Volgens de filosoof Prediker hoeven we als mensen niet op te zien tegen de tijd. Is het ook niet nodig om weemoedig te worden over het voorbijgaan van het leven. Want als mens mogen we ons namelijk geborgen weten in de tijd. De tijd, het leven zelf met al zijn perioden is gedragen door God. Er is een constante factor in ons leven, namelijk: de Eeuwige. Of in zijn woorden: ‘Generaties gaan, generaties komen, maar de aarde blijft bestaan.’ Er is altijd een komende en een gaande generatie. Maar het beloofde land, de aarde, de grond onder onze voeten, is eeuwigdurend. Daar mogen ook de komende generaties, de kinderen en kleinkinderen hun voeten op zetten en geschiedenis gaan maken. De Eeuwige die de aarde heeft geschapen, draagt ons leven en omringt het met zijn zegen.

Prediker, we zouden hem beter Verzamelaar kunnen noemen, hij verzamelde leerlingen om zich heen die hij tot nadenken stemde met zijn verzameling spreuken, heeft en weidsheid ontdekt in de gang van de tijd. De ruimte van de Eeuwige. Het lijkt alsof er grote dingen gebeuren in ons leven, maar op het geheel van de eeuwigheid is het niets.

‘Alle rivieren stromen naar de zee,
Toch raakt de zee niet vol.’

De zee, symbool voor de grootsheid van God, verandert niet door de stromen die mensen veroorzaken. God als oneindige bron, zee van liefde, breng je niet in verwarring. Net als het land en de zee blijft God standvastig. Hij was, is en zal er zijn. Tot in eeuwigheid.

De verzamelaar Prediker heeft ook heel het menselijk leven in al zijn momenten samengevat. Een serie van veertien perioden die contrasteren: geboorte en dood, planten en rooien, doden en genezen, breken en bouwen, huilen en lachen, enzovoort. We hebben de reeks net voorgelezen. Alle facetten uit het menselijk bestaan komen aan bod. De grandeur en misere. Het vallen en opstaan. En zo zegt hij concluderend: ‘God heeft alles wat er is de goede plaats in de tijd gegeven’. Het stroomt in het leven, maar het raakt niet overvol, je verdrinkt niet.

Het leven van en mens kent zo zijn fasen. Verschillende tijden met daarin verschillende rollen. Iedere tijd heeft genoeg aan zichzelf en God heeft de mens daarin een goede plaats gegeven. Vertrouw daar nu maar op. Het leven kent zo zijn eb en vloed. God is echter aanwezig in de getijdenstroom van het bestaan. Mensen vinden het vaak lastig om een nieuwe fase in het leven in te gaan. Afscheid te nemen van het vertrouwde en het onbekende te betreden. Loslaten om iets nieuws te omarmen. Ten diepste ontbreekt vaak het vertrouwen dat in het onbekende God ook aanwezig zal zijn. In de nieuwe levensfase is ook het goede te vinden. Het bijzondere, dat wat het leven boeiend maakt is ook het komend jaar aanwezig. ‘Generaties komen en gaan, maar de aarde, de grond van ons bestaan is eeuwig.’

Om dit steeds te beseffen is het belangrijk regelmatig in je leven stil te staan. Even de tijd te nemen om te beseffen wie je bent, waar je in de tijd staat. Of in de woorden van Oeke Kruythof:

‘ik probeer de tijd te proeven
bedachtzaam

de stille even vastgehouden tijd’

Met andere woorden: houdt de tijd regelmatig even vast, dan zal ze als en 'velours gordijn om je heen gedrapeerd worden'. Als een mantel van aandacht en concentratie.

Het nieuwe jaar, de komende periode in ons bestaan moeten we als een uitdaging zien. Een kans om ook het goede te kunnen creëren. Een jaar waarin we weer de kans krijgen goed te doen en het bestaan tot iets bijzonders maken. Al is het maar voor een moment. Prediker meent dat God als grondstroom ook in de komende tijd aanwezig al zijn. Wees niet bang voor wat komen gaat, heb geen angst, de zee raakt toch niet vol, het land blijft bestaan.

Gedachte uit de 'Kleine Prins', van Antoine de Aint Exupery:

Goedendag zei de kleine Prins

Goedendag zei de koopman

Hij was een handelaar in verfijnde pillen die de dorst konden lessen. Je slikte er een per week van en dan voelde je geen behoefte meer om nog iets te drinken. Waarom verkoop je die?, vroeg de kleine Prins.

Zij betekenen ene grote tijdsbesparing ze de koopman. Deskundigen hebben dat berekend . Je spaart er 53 minuten per week mee uit.

En wat doe je dan in die 53 minuten?

Wat je maar wilt.

Ik zou, zei de kleine Prins, als ik 53 minuten over had, daarin heel rustig naar een waterbron lopen.....

Kortom: het komend jaar, de nieuwe fases in ons leven, ze zijn vol betovering. Mits we maar bereid zijn heel rustig naar de bron van het leven te gaan. Ons te concentreren op God, de Eeuwige bron. Dan weten we ons geborgen ook in het nieuwe jaar.

Amen

Stille tijd

de stilte drapeert zich om mij heen
gelijk een zacht velours gordijn
dat op mijn adem
ternauwernood beweegt

ik probeer de tijd te proeven
bedachtzaam

de stille even vastgehouden tijd

Oeke Kruythof